

شاهزاده پارسى - مايک نيول - ۲۰۱۰
جک کيلينهام (شاهزاده پارسى)؛
یک انسان خوب چیزی رو که میدونه اشتباهه متوقف میکنه... فرقی هم نمیکنه کی بهش دستور داده باشه!

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۲۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۱۹۸۰۴۴۰۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۵۲۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

یکشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۲ • ۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ • ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۴۹ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۹ • اذان مغرب ۱۸:۲۷

اذان صبح فردا ۴:۲۴ • طلوع آفتاب ۵:۴۹

زمین‌خوانی

تعقیب قضائی شهردار در ترکیه

مهدی زارع

در اخبار ۲۱ شهریور ۱۴۰۲ موضوع تعقیب قضائی یکی از مسؤلان محلی در بخشی از خسارت‌های زمین‌لرزه ششم فوریه ۲۰۲۳ نظرها را مجدداً به تبعات زمین‌لرزه‌های بزرگ بهمین ۱۴۰۱ در ترکیه جلب کرد. شهردار شهر کوچک نورداغی در استان غازانتپ در زمان زمین‌لرزه به ۲۲ سال حبس محکوم شد. در کفرخواست صادره برای شش متهم که چهار نفر از آنها از جمله اوکش کاواک، شهردار نورداغی بازداشت شدند، تا ۲۲ سال و شش ماه حبس درخواست شده است. آبارتمان کاواک در منطقه نورداغی غازانتپ نیز در زمین‌لرزه ششم فوریه ویران شد و ۲۶ در ساختمان مسکونی که شهردار قبلاً ساخته بود و فروریخت، جان خود را از دست دادند و بسیاری از شهروندان مجروح شدند. در نتیجه تحقیقات انجام‌شده پس از این حادثه، اوکش کاواک، شهردار نورداغی و چند نفر دیگر دستگیر شدند. مقرر شد که افراد نارم‌بره بدون بازداشت محاکمه شوند. کفرخواست تهیه‌شده پس از تحقیقات دادگاه عالی کفری شهر «اصلاحیه» پذیرفته شد. در کفرخواست تنظیم‌شده، خواسته شده بود که اوکش کاواک، پیمانکار ساختمانی که در سال‌های قبل از انتخابش به شهرداری نورداغی ساخته شده بود و سایر متهمان به حبس از دو سال و هشت ماه تا ۲۲ سال و شش ماه محکوم شوند. جرم او «مشارکت در فوت و جرحت چندین نفر با غفلت آگاهانه» ذکر شده است.

ساخت بنا در سال ۱۳۷۷ بدون پروانه و بدون مجوز شروع شده بود. در کفرخواست تهیه‌شده عنوان شده است «ساخت بنا در سال ۱۳۷۷ بدون پروانه شروع شده و در سال ۱۳۸۰ به پایان رسیده… و اینکه پروانه ساختمانی با مدارک جعلی صادر شده و ساختمان فاقد پروانه ساختمانی بوده است». در کفرخواست آمده است که بر اساس قرارداد مشارکت در ساخت ارائه‌شده از سوی مالک زمین، آبارتمان کاواک که در آن ۲۶ نفر جان خود را از دست داده‌اند، دارای شریکان در حین ساخت بوده و نام پیمانکار و دفتر فنی مهندسی محاسب و مهندس ناظر نیز در کفرخواست آمده است. بررسی کارشناس دادگستری نشان می‌دهد که «در محل احداث، بررسی میدانی انجام نشده، از مصالح بی‌کیفیت استفاده شده و ساختمان بدون محاسبه تا تاریخ اتمام ساخت تکمیل شده است. جزئیات آرماتورها کافی نبوده، از مواد استفاده‌شده به صورت ناکافی بهره‌گیری شده، گزارش جعلی نقشه‌برداری زمینی تهیه شده است. متهمان، مسئول اقدامات بی‌احتیاطی خود در ریزش ساختمان و جان‌باختن مردم هستند». در کفرخواست آمده است که امضاهای صورتجلسه مربوط به ساختمان متعلق به افراد موردنظر نبوده و بدون بررسی اینکه آیا ساختمان در تاریخ صدور پروانه مطابق با مقررات زلزله بوده یا خیر، در انجام وظایف و مسئولیت‌های خود قصور کرده و پروانه ساختمان با مدارک جعلی صادر شده است و به این ترتیب، آنها مسئول فروریختن ساختمان و مرگ افراد با اقدامات بی‌پروای خود بودند.

یونس کایا، عضو شورای شهرداری نورداغی و عضو حزب عدالت و توسعه که در کمیسیون تعیین پیمانکار سایت‌ها و ساختمان‌های منطقه نورداغی غازانتپ بود نیز در شهر مرسین دستگیر شد. یونس کایا نیز پیمانکار ساختمان‌های فروریخته شراکت داشته و در مرحله ساخت‌وساز بازرسی‌های موردنیاز شهرداری را انجام نداده است. کاواک شهردار دستگیرشده گفت در فاجعه زلزله بستگان زیادی را از دست داده و قبلاً به‌عنوان پیمانکار مشغول به کار بوده اما پس از شهردار شدن شرکت را به بردارش عثمان کاواک واگذار کرده است. بر اساس گزارش منتشرشده توسط اداره راهبر و بودجه ترکیه در ۱۸ مارس ۲۰۲۳، کل هزینه خسارت‌های زلزله ششم فوریه ۲۰۲۳ برای اقتصاد ترکیه دو تریلیون لیر (حدود ۱۰۴ میلیارد دلار) بوده است. بااین حال، طبق گزارش کمیسیون تحقیقات زلزله مجلس در سال ۲۰۲۳، هزینه کل زلزله حدود ۱۵۰ میلیارد دلار بوده است. خسارت مادی که معادل ۹ درصد از تولید ناخالص داخلی ترکیه در سال ۲۰۲۳ بود، تقریباً بیش از شش برابر خسارت مالی ناشی از زلزله ایزمیت (کولچوک، دریای مرمره) در سال ۱۹۹۹ بود. بانک جهانی هزینه مستقیم زلزله برای سوریه را ۵٫۱ میلیارد دلار اعلام کرد. این رخداد سومین زمین‌لرزه‌ای بود که بیشترین خسارت مالی را در جهان وارد کرد. سازمان جهانی کار (ILO) اعلام کرد که ۶۵۸ هزار کارگر در ترکیه و ۱۷۰ هزار کارگر در سوریه معیشت خود را بر اثر زمین‌لرزه از دست داده‌اند.

در پاسخ به چنین پرسشی به حق نظرات مردم اشاره می‌شود. در نظام‌های مبتنی بر جمهوری و دموکراسی طرق متنوعی برای اعمال نظارت ملت تعریف می‌شود که می‌تواند به عنوان ابزار امر به معروف و نهی از منکر مورد استفاده ملت قرار گیرد. یکی از این طرق مطبوعات و رسانه‌ها هستند. رسانه‌ها به عنوان یکی از وسایل مؤثر در نظارت بر امور عمومی و حکومتی، بیان‌کننده خاستگاه ملت هستند. این طریق اجتماعی در یک نظام مردمی امکان تبادل افکار و اطلاعات را فراهم کرده و دولت و مردم را در جریان متقابل مواضع خواسته‌های یکدیگر قرار می‌دهد.

قانون اساسی با توجه به شان مردمی نظام در اصل ۲۴ قانون اساسی مقرر می‌کند: «نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آنکه مخل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشند». با این فرض اصل آزادی بیان و قلم در نظام جمهوری اسلامی پذیرفته شده است. بر فرض که زمامداران و رهبران سیاسی جامعه همگان از فرزانگان و فضلالی جامعه هستند اما ممکن است هر یک از ایشان در اعمال حاکمیتی خویش سهوا یا عمدا اشتباهی مرتکب شوند، نتیجه و عواقب این اشتباه تصبیع حقوق ملت است، در چنین فرضی اگر متفکران و اهالی رسانه طریق صلح و صوابی برای تذکر به دولت نداشته باشند این خطا و اشتباه به مرور سبب عدم مشروعیت آن بخش از حاکمیت شده و به تبع آن به سایر ارکان حاکمیت تسری می‌یابد. بنابراین لازم است طریقی برای بیان این تذکر انشا شود؛ به همین دلیل است که اندیشمندان علوم سیاسی مطبوعات و رسانه‌ها را یک رکن از ارکان شکل‌گیری دموکراسی می‌دانند. مطبوعات و

شبکه‌خوانی

• اگر چه سوزاندن گاه در مزارع از قدیم مرسوم بوده اما آنچه امروز به صورت علمی اثبات شده است نابودی اکوسیستم و ویرانی ساختمان خاک است. نابودی موجودات مفید خاک، افزایش مصرف کودهای شیمیایی و کاهش بازدهی زمین، کاهش طوبوت خاک و افزایش مصرف آب در طول دوره رشد، آلودگی محیط زیست و سفت شدن لایه‌های خاک و کاهش نفوذپذیری از مهم‌ترین عوارض آن است. عکس: مهدی جعفی پور، ایرنا

باور دارید که مطبوعات یک رکن از دموکراسی است؟

قانون اساسی به عنوان میثاق مدنی مردم و دولت مبین حقوق ملت و تکالیف دولت (دولت به معنای عام آن=تمام حاکمیت) است. بنا به ماهیت حقوق تعریف‌شده ملت در قانون اساسی، از این حقوق به‌عنوان حقوق اساسی و بنیادی مردم یاد شده و تحقق و اجرائی شدن هر یک از این حقوق تکلیف دولت است. اما چنانچه رکن یا ارکانی از حاکمیت از انجام تکالیف قانونی اش حقوق ملت را نادیده بگیرد و تضییع کند، تکلیف چیست؟ مردم چطور و چگونه می‌توانند بر اعمال حاکمیت نظارت کنند؟

رسانه‌های گروهی می‌توانند نقش ابزار اطمینان‌بخشی را داشته باشند که با انعکاس درست وقایع اجتماعی و تجزیه و تحلیل مسائل روز در نقش مشاور ارکان حاکمیت را در ایفای وظایف خویش کمک کنند. توجه به نقد حاکمیت و مشروع‌بودن این موضوع در شیوه حکومت اسلامی نیز سابقه دارد. آن‌گونه که امام علی علیه السلام می‌فرماید: «حقی که من بر شما دارم عبارت است از نصیحت‌هایی که به من می‌کنید» (و اما حقی علیکم…و النصیحه فی المشهد و المعیب). این خطبه امیرالمؤمنین بیان‌کننده حقی است که ایشان برای مردم در نظرات بر شیوه حکومت خویش قائل بوده‌اند.

اما فلسفه مشروعیت این حق چیست؟ طرفداران نظرات مردم بر شیوه حکمرانی می‌گویند مردم با طرح مشکلات و اندیشمندان با بررسی زوایای پنهان فضایی سیاسی -اجتماعی، دولت‌مدران را برای ایفای هرچه بهتر وظایفش یاری می‌کنند. حال چنانچه زمامدار با وجود تذکر اندیشمندان و نقد ملت، معروف و منکر را از یکدیگر بازنشناسد، به نقد مردم اهمیتی ندهد و این بی‌توجهی به انحراف در اعمال مدیریتی‌اش منجر شود. آن‌گاه تکلیف چیست؟ در چنین فرضی است که حق رأی مردم جلوه می‌کند تا ملت در انتخاب نماینده‌اش تجدیدنظر کند تا آن دولتمردی که به نقدها و تذکرات گوش نسپرده از بدنه حاکمیت دور شود. اما طریق متعارف انشا و بیان این نقدها چیست؟ بیرو این امر که مطبوعات و رسانه به عنوان رکنی از ارکان دموکراسی پذیرفته شده است، مهم‌ترین طریق در انتقال توقعات و تذکرات ملت، در آزادی بیان مطبوعات تعریف شده

است. نفس حمایت از آزادی بیان که حق طبیعی شهروندان و اصلی‌ترین حق برای رسانه و مطبوعات تعریف شده است، بدون وجود ضمانت اجرای منطقی و قابل اجرا فاقد ارزش تلقی می‌شود. بنا بر همین اصل کلی طرق مختلفی برای تضمین آزادی بیان در قانون اساسی کشور پیش‌بینی شده؛ اصولی مانند دادرسی عادلانه، علنی بودن محاکمات، حضور هیئت منصفه و…

از جمله ابزارهای تضمین‌کننده آزادی‌های فردی افراد آزادی بیان است. قانون مجازات اسلامی در راستای حمایت از حقوق فردی افراد در مقام انشا برآمده و جرائمی مانند افشای اسرار حرفه‌ای، قذف و افترا، نشر اکاذیب، توهین و هجو، سوگند و شهادت دروغ و تهدید را به عنوان ضمانت اجرای کفری در تقابل با سوءاستفاده از اصل آزادی بیان تحت عنوان جرائم علیه اشخاص تعریف کرده است. در ادامه در راستای حفظ و حراست از حقوق عمومی حاکمیت و حفظ امنیت داخلی یا خارجی کشور جرائمی مانند جاسوسی، خیانت به کشور از طریق فاش‌کردن اسرار دولتی و نظامی تعریف می‌شود.

علاوه بر اینکه به منظور حفظ حریم مقدسات مذهبی و احترام برخی مقامات سیاسی داخلی و خارجی اصل آزادی بیان محدودیت‌هایی یافته و جرائمی از قبیل: اهانت به مقدسات و مقامات سیاسی به عنوان ضمانت اجرای حقوق عمومی انشا شده است.

با اوصاف مذکور ملاحظه می‌شود که آزادی بیان به‌عنوان یک اصل مانند سایر اصول و قواعد واجد استثنائاتی است که به طور عمده هرگاه استفاده از این حق، نظم عمومی یا اخلاق اجتماعی- فردی را دچار بحران کرده یا آسیبی به آن وارد کند، دایره شمول اصل محدود شده و در راستای تضمین این محدودیت‌ها مقررات کفری انشا شده است. توجه به اصل آزادی بیان به همراه اصول حاکم در حقوق کفری مانند اصل قانونی بودن جرم و مجازات مبین آن است که تنها طریق و دلیل مشروع برای ممانعت از فعالیت اصحاب رسانه و اهالی مطبوعات مصرحات قانونی بوده، هیچ مقام و مرجعی نمی‌تواند خارج از موازین قانونی و بنا به سلیاق شخصی یا تفسیر به رای خویش مانع فعالیت یک رسانه شود.

که آنها شبیه هیچ چیز شناخته‌شده روی زمین نیستند، در رسانه‌های اجتماعی و در جلسه، او تجزیه و تحلیل علمی و نتایج مطالعاتی را به اشتراک گذاشت.

مانوسان ۷۰ساله این اتفاق را «مهم‌ترین اتفاقی» دانست که «برای شریرت رخ داده است.» «السا توماستو-کاکيگائو، انسان شناس معتبر پرویی، نامیدانه می‌گوید: «آنها همان حرف‌های همیشگی را تکرار می‌کنند، اگر افرادی هستند که به این باور ادامه می‌دهند، ما چه کنیم؟ فهمیدن این موضوع آن قدر ساده است که چیزی برای توضیح دادن نیست.»

پیش‌تر حدس زده می‌شد اینها جسد مثله‌شده از کودکان ماقبل اسپانیایی هستند که گاهی با تکه‌هایی از اجزای حیوانات ترکیب شده‌اند. یک دانشمند مکزیکي، طبق درخواست روتیتز پس از بررسی نتایج اعلام کرد که این

• اگر چه سوزاندن گاه در مزارع از قدیم مرسوم بوده اما آنچه امروز به صورت علمی اثبات شده است نابودی اکوسیستم و ویرانی ساختمان خاک است. نابودی موجودات مفید خاک، افزایش مصرف کودهای شیمیایی و کاهش بازدهی زمین، کاهش طوبوت خاک و افزایش مصرف آب در طول دوره رشد، آلودگی محیط زیست و سفت شدن لایه‌های خاک و کاهش نفوذپذیری از مهم‌ترین عوارض آن است. عکس: مهدی جعفی پور، ایرنا

گزارش خوانی

تحصیل گران شد

این روزها در آستانه آغاز مدارس، تب‌وتاب تهیه لباس و وسایل آموزشی افزایش یافته است. در هفته گذشته چندین و چند مسئول درباره میزان افزایش قیمت‌ها سخن گفته‌اند و رسانه‌های مختلف در این‌باره گزارش تهیه کرده‌اند با مرور کلی می‌توان دریافت که هزینه تحصیل در ایران حداقل ۵۰ درصد افزایش یافته است . البته اگر افزایش شهریه مدارس را در نظر بگیریم، میزان افزایش بیشتر خواهد بود.

سرویس مدرسه

پنجم شهریور بود که در شورای شهر با افزایش ۴۵درصدی قیمت سرویس مدارس موافقت شد. البته قول داده شد که مترو برای دانش‌آموزان رایگان باشد. تشکری هاشمی در شورای شهر تهران تاکید کرد: «با توجه به اینکه افزایش نرخ نمی‌تواند بیشتر از نرخ تورم باشد. ما پیشنهاد افزایش نرخ را به ۴۵ درصد کاهش دادیم اما این مبلغ تابع مسافت، وضعیت ترافیک منطقه، شیب‌داربودن سطح منطقه و… است. وقت داشته باشید این نرخ‌بندی‌ها پراساس منطقه‌بندی آموزش و پرورش انجام شده است. حداقل مبلغ سرویس برای دانش‌آموزان ابتدایی پنج‌میلیون و ۴۰۰ هزار تومان و حداکثر ۲۱ میلیون تومان و برای دانش‌آموزان مقطع متوسطه حداقل شش میلیون و ۱۰۰ هزار تومان و حداکثر ۲۳ میلیون تومان است. این مبلغ بر اساس ظرفیت خودرو است و ارائه‌نده اجازه ندارد بیش از حد استاندارد مسافر سوار کند و در خودروهای سواری هم تعداد مسافران سه نفر خواهد بود و مواردی مانند مالیات، بیمه و حق نظارت مدارس هم پیش‌بینی شده است.»

البته نکته مهم و قابل توجه این است که شهرداری موظف به پرداخت تمام هزینه‌های سرویس مدارس استثنائی است. باید دید که واقعا این اتفاق خواهد افتاد.

افزایش ۴۰ تا ۵۰ درصدی لباس

مشکل رپویش دانش‌آموزان و لباسی که باید تهیه شود نیز طبق آنچه اعلام شده افزایش ۴۰ تا ۵۰ درصدی داشته است. اکرم عبوض‌خانی عضو اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران به ایسنا گفته است که قیمت لباس مدارس نسبت به سال قبل ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش داشته و وضعیت تامین مواد اولیه از پارسال و بعد از کرونا بهتر است. سال پیش به علت افزایش چشمگیری تامین‌کنندگان پارچه از تامین بازار جا زدن و بیشتر تولیدکنندگان برای تامین پارچه با مشکل مواجه بودند.

امسال حداقل قیمت رپویش و شلوار مدارس دوره دبستان برای پسران از ۵۵۰ هزار تومان و برای دختران از ۶۰۰ هزار تومان شروع می‌شود. این قیمت برای ساده‌ترین طرح لباس مدارس است. لباس‌های لوکس مدارس که عموماً کارهای سه تیکه، جین و… هستند، تا حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان هم قیمت دارند.

به‌رحال لباس جزء نیازهای هر دانش‌آموز است؛ به‌خصوص برخی مدارس که هر سال طرح خود را تغییر می‌دهند . البته برخی دیگر از دانش‌آموزان هم به دلیل تغییر

سایز، لباس جدید می‌خرند. البته برخی دانش‌آموزان دبیرستانی پسر که نیاز به خرید رپویش ندارند، برای خرید لباس‌های معمول خود نیز با افزایش هزینه ۴۰ تا ۶۰ درصدی روبه‌رو شده‌اند. قیمت شلوار و پیراهن حتی مارک‌های ایرانی افزایش قابل‌توجهی پیدا کرده است.

نوشت‌افزار

این روزها در خیابان حجاب نمایشگاهی برای نوشت‌افزار برپا شده که سعی شده است با قیمتی ارزان‌تر محصولات مشخص و مورد‌تایید را ارائه کند اما حتی برای تهیه نوشت‌افزار از این نمایشگاه نیز باید حداقل یک میلیون تومان هزینه کرد. اگر تعداد دفترها برای دانش‌آموزان دبیرستانی زیاد است و بیشتر هزینه صرف این دفترها می‌شود، برای دانش‌آموزان دبستانی وسایل کمک آموزشی و کاردرستی مبلغی از هزینه را در بر می‌گیرد. قیمت کاغذ نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است و از این رو نسبت افزایش قیمت نوشت‌افزار نسبت به پارسال بین ۳۰ تا ۴۰ درصد است، یک دفتر سیمی ساده ۸۰ برگی در بهترین حالت ۶۰ تومان عرضه می‌شود

کوله‌پشتی و کیف

هرچند بسیاری از دانش‌آموزان می‌گویند از داشته‌های سال قبل خود استفاده می‌کنند اما در مواردی نیاز به خرید کوله‌پشتی و کیف دارند. قیمت این وسيله از ۲۵۰ هزارتومان تا یک میلیون و ۵۰۰ هزارتومان در نوسان است. اما برای خرید آن چیزی که بتواند یک کودک دبستانی آن را داشته باشد و مشکلی برایش پیش نیاید، نیاز است بین ۷۰۰ تا ۹۰۰ هزارتومان هزینه شود.

با این شرایط تحصیل برای خانواده‌ها هزینه زیادی خواهد داشت و باید امیدوار بود که کمک‌هایی به افراد شود تا به حذف فرزندانشان از فرآیند تحصیل مجبور نشوند.